

Svar på kommunbeslut efter tillsyn av förskoleverksamheten i Stockholms kommun

Skolinspektionens tillsyn bygger på intervjuer med verksamhetsansvariga, förskolechefer, personal och föräldrar. I intervjuerna framgår att majoriteten av stadsdelens förskolor erbjuder en god pedagogisk verksamhet som utgår från de nationella målen. Samtidigt finns det också finns förskolor och avdelningar där den pedagogiska verksamheten inte utgår från uppdraget fullt ut. Av tillsynen framgår att kommunen generellt har ett utvecklat system för kvalitetsarbete. Varje förskoleenhet sammanställer årligen sitt kvalitetsarbete i en kvalitetsredovisning där resultat, analyser och förslag till utvecklingsområden redovisas. Utifrån enheternas kvalitetsredovisningar förs en dialog på övergripande nivå i stadsdelen med representanter från samtliga enheters ledningsorganisation. Detta i syfte att identifiera verksamheternas gemensamma styrkor och utvecklingsområden inom stadsdelen för eventuella övergripande kompetenssatsningar.

Nedan följer en sammanställning av Skolinspektionens identifierade utvecklingsområden i Hässelby Vällingby samt förvaltningens beskrivning av såväl pågående som planerade åtgärder. Samtliga föreslagna åtgärder kommer att följas upp i hela organisationen i samband med 2012 års kvalitetsredovisning.

- Alla förskolor präglas inte fullt ut av en god pedagogisk verksamhet där omsorg, fostran och lärande bildar en helhet. Intervjuerna ger en bild av att de flesta förskolorna erbjuder en god pedagogisk verksamhet. Det framkommer dock att det vid några förskolor periodvis varit stor personalomsättning alternativt hög sjukfrånvaro. Under dessa perioder tenderar verksamheten att fokusera på omsorg och verksamheten uppfyller då inte de krav som läroplanen föreskriver.

Stadsdelsförvaltningens kommentar

Flera satsningar pågår för att få fortsatt minskad sjukfrånvaro. Fokus har så här långt främst handlat om att komma tillrätta med långtidssjukskrivna. Tre förskoleenheter ingår i projektet "Verksamhet och hälsa". Syftet med projektet är att skapa hälsosamma arbetsplatser genom ökad delaktighet och engagemang hos medarbetarna.

Gemensamma satsningar pågår och planeras fortsättningsvis när det gäller implementeringen av det förtydligade uppdraget i förskolans reviderade läroplan. Förutom föreläsningar och workshops genom Stockholms universitet och Södertörns högskola samt satsningar över hela staden via utbildningsförvaltningen har även föreläsningar anordnats lokalt i stadsdelen.

För att skapa förutsättning för fortsatta diskussioner kring uppdraget har en ”pilot” per enhet fått fördjupad utbildning i form av högskolekurser. Dessa personer utgör en särskild styrgrupp i det fortsatta pedagogiska utvecklingsarbetet.

Tillsammans med samtliga förskolechefer pågår förberedelser för att, i samverkan med utbildningsförvaltningen, gå in i ett fördjupat kvalitetsarbete på bred front kring mål- och resultatstyrning.

- Personalen i förskolorna har inte i tillräcklig utsträckning sådan utbildning eller erfarenhet att barnens behov av omsorg och god pedagogisk verksamhet kan tillgodoses. Vid intervjuerna framkommer att några av förskolornas avdelningar saknar personal med högskoleutbildning. Det framkommer även att verksamheten vid några förskolor är sårbar eftersom andelen högskoleutbildade är låg.

Stadsdelsförvaltningens kommentar

Flera satsningar pågår för att öka andelen högskoleutbildade pedagoger. I dagsläget finns 20-talet pedagoger som vidareutbildar sig från barnskötare till förskollärare. De flesta av dessa kommer att vara klara under våren 2012. Barnskötare kommer även fortsättningsvis uppmuntras att vidareutbilda sig till förskollärare. Andelen lärarstudenter som har sin verksamhetsförlagda (VFU) del av verksamheten förlagd till stadsdelens förskolor har mer än fördubblats. Det är viktigt att förvaltningen utvecklar sitt samarbete med studenterna och bygger goda relationer för att locka dessa till anställning inom några av de egna verksamheterna. Det påbörjade samarbetet med länets universitet och högskolor är under utveckling. Vid en av högskolorna finns representation från förvaltningen i ett regionalt utvecklingscenter (RUC) vid en av högskolorna. Därigenom ges möjlighet att påverka utbudet av högskolekurser.

- Det finns inte i tillräcklig utsträckning ett förtroendefullt samarbete mellan kommunens förskola, förskoleklass, skola och fritidshem. Inom flera enheter fungerar samarbetet med skolan bra, men i flera intervjuer framgår att det i stor utsträckning är beroende av vilken skola som överlämnandet ska ske till. Personalen upplever att kontakten med vissa skolor enbart sker

på förskolans initiativ och att intresset för ett organiserat överlämnande är lågt från vissa skolor.

Stadsdelsförvaltningens kommentar

Avdelningen för förskoleverksamhet har i samverkan med rektorer och förskolechefer tagit fram ett policydokument för överlämnandet från förskola till förskoleklass, skola och fritidshem. Rektorer och förskolechefer tillsammans med bitr. grundskolechef och avdelningschef för förskoleverksamheten samlas en gång per år i syfte att utvärdera och uppdatera dokumentet. Vid varje uppföljningstillfälle har förbättringsområden identifierats och det framkommer även i det sammanhanget att det är stora skillnader mellan olika skolor och förskolor.

För att komma vidare i förbättringsprocessen tog representanter från gruppen även fram en enkät till föräldrar där de ska svara på hur de upplevt övergången från förskola till skola. Enkät används dock inte i särskilt stor utsträckning så att några specifika önskemål om förbättringar från föräldragruppen kunnat identifieras. Överlämningsdokumentet finns att hämta på stadens intranät. Bäst har rutinen fungerat när det gällt barn i behov av särskilt stöd.

Utbildningsförvaltningen har i uppdrag att göra en översyn av rutinerna i hela staden och med största sannolikhet får vi ett gemensamt dokument för samtliga skolor och förskolor som ger alla barn samma förutsättningar oavsett vilken skola eller skolform de väljer.

- Förskolorna arbetar inte tillräckligt medvetet för att motverka traditionella könsroller och könsroller. I intervjuerna framkommer att det varierar mellan förskolorna om de har ett medvetet arbete för att motverka traditionella könsroller och könsroller eller inte.

Stadsdelsförvaltningens kommentar

I samband med upprättande av enheternas kvalitetsredovisningar och med utgångspunkt från självvärderingsmaterialet identifierades arbetet med genus som ett utvecklingsområde. För att få hjälp att komma vidare startades en forskningscirkel kring genus och jämställdhet i samarbete med Södertörns högskola. Cirkeln leds av en forskare från Södertörns högskola. Under våren 2012 kommer de medarbetare (i stort en person per enhet) som deltar att presentera sina rapporter. Detta kommer sen att utgöra grunden för nästa steg. Presentationerna anordnas i form av workshops och kommer att ske vid flera olika tillfällen för att all personal ska kunna få del av arbetet.

- Förskolornas och den pedagogiska omsorgens planer mot kränkande behandling uppfyller inte författningarnas krav. Samtliga enheter i Hässelby Vällingby har likabehandlingsplaner, vilka även fungerar som planer mot kränkande behandling.

De förebyggande åtgärderna är inte i tillräcklig grad anpassade till de behov och förhållanden som finns på den enskilda förskolan. Det framgår inte vilka åtgärder som avses påbörjas under det kommande året och planerna saknar en redogörelse för hur föregående års planerade åtgärder genomförs.

Stadsdelsförvaltningens kommentar

Gällande likabehandlingsplaner behöver brytas ner på förskoleadress och i större utsträckning tas fram i samarbete med barn och föräldrar. Den brist som Skolinspektionen lyfter är identifierad och ett arbete kring förtydliganden när det gäller anpassning till behovet vid varje förskoleadress är redan påbörjat. Utvecklingsområdet är också lyft genom enheternas egna kvalitetsredovisningar och kommer att följas upp under våren 2012.

- Barngruppernas storlek och sammansättning utvärderas inte kontinuerligt. Återkommande konsekvensutredningar behöver ske när det gäller såväl ekonomiska som pedagogiska aspekter. Uppföljningen bör ge en bild av vilken betydelse barngruppsstorlek och personaltäthet har i förhållande till möjligheterna att bedriva en god pedagogisk verksamhet i enlighet med läroplanen.

Stadsdelsförvaltningens kommentar

Uppföljning sker på olika nivåer såväl på förvaltningsnivå som inom varje enhet. Hänsyn tas bland annat till lokalernas utformning, barnens närvaro, gruppernas åldersfördelning etc. Däremot behöver uppföljningen utvecklas och systematiseras. Som ett led i detta sker före årsskiftet 2011 en riktad utbildning till samtliga förskolechefer och bitr. förskolechefer kring hur man arbetar med och gör risk- och konsekvensanalyser.